

Chełm, 30 stycznia 2026 r.

CH-II.5152.13.2026.IG1

Pan
Bogusław Kaleta

Odpowiadając na wniosek z 28 stycznia 2026 r. w sprawie zabytków archeologicznych na działce nr 375/1 obręb nr 0028 Turka, gm. Dorohusk oraz wstępnego określenia warunków prowadzenia prac wydobywczych w związku z powiększeniem złoża kruszywa naturalnego „Turka I – Pole A”, Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie informuje, że w obszarze przedmiotowej nieruchomości znajdują się stanowiska archeologiczne, włączone do wojewódzkiej/gminnej ewidencji zabytków:

- Turka 83, AZP 79-93 – osada kultury trzcinieckiej, osada kultury łużyckiej;
- Turka 84, AZP 79-93 – ślad osadnictwa kultury ceramiki sznurowej, osada kultury łużyckiej, osada z okresu wpływów rzymskich;
- Turka 85, AZP 79-93 – ślad osadnictwa pradziejowego, osada z okresu wpływów rzymskich, osada wczesnośredniowieczna;
- Turka 86, AZP 79-93 – ślad osadnictwa kultury trzcinieckiej, osada wczesnośredniowieczna do X w.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.) zabytki archeologiczne, będące w szczególności pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, podlegają ochronie i opiece, bez względu na stan zachowania. Zabytkiem archeologicznym - w rozumieniu art. 3 pkt 4 cyt. Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – jest zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

W myśl art. 31 ust. 1a. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować:

- 1) roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo
- 2) roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do

przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego – jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków.

Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie akceptuje ze stanowiska konserwatorskiego prowadzenie prac wydobywczych w związku z planowanym powiększeniem złoża kruszywa naturalnego „Turka I – Pole A” na działce nr 375/1 obręb nr 0028 Turka, gm. Dorohusk z zastrzeżeniem spełnienia warunku:

- przeprowadzenia badań archeologicznych stanowisk Turka 83, 84, 85, 86, AZP 79-93 przed rozpoczęciem eksploatacji złoża, po uprzednim uzyskaniu pozwolenia LWKZ w Lublinie (Delegatura w Chełmie).

Ponadto uprzejmie informuję, że w związku z możliwością natrafienia podczas realizacji inwestycji na zabytki archeologiczne, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami osoba, która w trakcie prowadzenia prac budowlanych lub ziemnych odkryła przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, ma obowiązek wstrzymania wszelkich robót, mogących uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczenia przy użyciu dostępnych środków tego przedmiotu i miejsca jego znalezienia oraz niezwłocznego powiadomienia o tym Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie (Delegaturę WUOZ w Chełmie), a jeśli nie jest to możliwe, Wójta Gminy Dorohusk.

Z up. Lubelskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
mgr Paweł Wira
Kierownik Delegatury
w Chełmie

Załącznik:

- karty KESA stanowisk archeologicznych Turka 83, 84, 85, 86, AZP 79-93.